

Forsikringsvilkår Travel Guard CHARTIS

01.10. 2009

Innholdsfortegnelse

Skademelding og assistanse	3
Dekningsmatrise	4
1. Fellesbestemmelser	5
2. Definisjoner	5
3. Hvem forsikringen gjelder for	5
4. Hvor og når forsikringen gjelder	6
5. Reisegodsforsikring	6
6. Reisesyke	8
7. Ulykkesforsikring	10
8. Ansvarsforsikring	11
9. Rettshjelpforsikring	12
10. Kjæledyr	13
11. Forsinkelse	13
12. Evakuering	14
13. Avbestilling	14
14. Valgfrie tilleggsdekninger	15
15. Generelle vilkår	17

Hvordan melde en skade?

Ved intruffet skade må dette meldes til TravelGuard Chartis så snart som mulig.

Skadeskjema finner du på: www.travelguard.no

Vi har følgende skadeskjema:

- Avbestilling
- Reisegoods
- Sykdom/ulykke
- Forsinkelse
- Ulykke

For at vi skal kunne gi en rask og effektiv skadebehandling er det viktig at:

1. Skadeskjemaet fylles ut med nøyaktige opplysninger
2. Dokumentasjon etterspurt i skadeskjemaet vedlegges

Husk å beholde en kopi av det som sendes til selskapet.

Ved eventuelle spørsmål vennligst kontakt oss på:

E-post: skadekontoret@travelguard.com

Tlf.nr. 815 68 521
Faks.nr. 22 00 20 81

Adresse: Chartis Europe
TravelGuard
v/ Skadeavdelingen
Postboks 1588 Vika
0118 Oslo

Medisinsk assistanse

Hvis øyeblikkelig/ umiddelbar medisinsk assistanse er påkrevd kan **SOS International** kontaktes på:

Tlf.nr. + 45 70 10 50 50 (24 timer i døgnet)
Faks.nr. + 45 70 10 50 56
Fra USA 1 888 666 1105

Vennligst oppgi polisenummer ved kontakt med selskapet.

Adresse: SOS International
Nitivej 6
DK-2000 Fredriksberg
Danmark

Dette er våre standarddekninger og eventuelle avvik fremgår av forsikringsbeviset.

Dekning	Forsikringssum pr. person	Forsikringssum pr. familie	Vilkårspkt.
Reisegods	30.000	60.000	5
- Kontanter	5.000	10.000	5.3.1
- Reisedokumenter	15.000	15.000	5.3.2
- Enkeltgjenstander	15.000		5.3.3
- Sykler	3.000		5.3.4
- Nøkler	4.000	4.000	5.3.5
Reisesyke			6
Medisinske utgifter	Ubegrenset	Ubegrenset	6.3.1
- Tannbehandling, spising	1.000		6.3.2
ulykke	5.000		6.3.2
- Hjemtransport	Ubegrenset	Ubegrenset	6.3.3
- Hjemkallelse	100.000	100.000	6.3.4
- Tilkallelse	100.000	100.000	6.3.5
- Reise og oppholdsutgifter	20.000	50.000	6.3.6
- Reiseavbrudd	50.000	100.000	6.3.7
- Søk - og redningsutgifter	120.000	120.000	6.3.9
Ulykke			
Dødsfall	300.000		7.2.1
Livsvarig medisinsk invaliditet	300.000		7.2.2
Dødsfall barn	75.000		7.2.1
Livsvarig medisinsk invaliditet barn	750.000		7.2.2
Medisinske behandlingsutgifter	20.000		7.2.3
Ansvar	6.000.000	6.000.000	8
Retts hjelp	50.000		9
- Kausjon	400.000		9.1.2
Kjæledyr	1.500		10
Forsinkelse			11
- Forsinket avgang	200/time, maks 2.000	200/time, maks 2.000	11.1.1
- Innhenting av reiserute	20.000	50.000	11.1.2
- Overnatting	1.500	4.000	11.1.3
- Bagasje (4 timer karenstid)	2.500		11.1.4
Evakuering	30.000	60.000	12
Avbestilling	50.000	100.000	13
Valgfrie tilleggsdekninger			
Utvidet forsikringssum reisegods			14.1
Benbrudd og sykehuspenger			14.2
Sport			14.3
Kultur			14.4

1. Fellesbestemmelser

I tillegg til disse vilkår gjelder forsikringsbeviset, generelle vilkår og forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989, nr. 69 (FAL)

Forsikringen består av:

- Forsikringsbeviset
- Forsikringsvilkårene
- Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 (FAL)
- Det øvrige lovverk

1.1. Sikkerhetsforskrifter

Forsikringen har sikkerhetsforskrifter som skal forebygge eller begrense tap/skade, og disse skal overholdes. Gjeldende sikkerhetsforskrifter fremgår under den enkelte dekning. Er en sikkerhetsforskrift brutt kan Chartis være helt eller delvis uten ansvar. Et slikt forbehold kan ikke gjøres gjeldende dersom sikrede bare er lite å legge til last, eller dersom forsikringstilfellet ikke skyldes overtredelsen. Selv om selskapet kan gjøre gjeldende at en sikkerhetsforskrift er overtrådt, kan selskapet likevel pålegges delvis ansvar. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på arten av sikkerhetsforskriften som er overtrådt, skyldgraden, skadeforløpet, om sikrede var i selvforskyldt rus og forholdene ellers, jf. FAL § 4-8.

1.2. Forsettlig og grov uaktsom skade

Har sikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er Chartis ikke ansvarlig. Har sikrede grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet eller økt skadens omfang, kan selskapets ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet, om sikrede var i selvforskyldt rus, hvilken virkning nedsettelse eller bortfall av ansvar vil få for den/de som har krav på forsikringen, eller for andre personer som er økonomisk avhengig av sikrede og forholdene ellers. Selskapet kan ikke påberope reglene dersom sikrede eller en person som etter FAL § 4-11 skal likestilles med sikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling, jf. §§ FAL 4-9, 13-8 og 13-9.

2. Definisjoner

2.1.

Forsikringstaker: Den som inngår en forsikringsavtale med selskapet

2.2.

Sikrede: Den eller de som står oppført i forsikringsbeviset og som etter forsikringsavtalen vil ha krav på erstatning eller forsikringssum.

I ansvarsforsikring er sikrede den hvis erstatningsansvar er dekket.

2.3.

Nærmeste familie: Ektefelle/samboer/registrert partner, barn, barnebarn, oldebarn, foreldre, besteforeldre, oldeforeldre, søsken, svogere, svigerinner, svigerforeldre og svigerdatter/-sønn.

2.4.

Ektefelle / Samboer: Den som lever sammen med forsikringstaker i et ekteskapslignende forhold og har samme bostedsadresse, registrert i folkeregisteret.

2.5

Familie:

To foreldre og ett eller flere barn

2.6

Liten familie:

En voksen og ett eller flere barn

2.7

Eneste reiseledsager: Personen som i tillegg til skadelidte er påført samme deltagerbevis / billett, eller som har inntegnet seg til reisen sammen med denne, i den hensikt at reisen skal foretas i fellesskap.

2.8

Ekspedert bagasje: Bagasje som sikrede mot kvittering har overlatt fly-/båt-/tog-/busselskap for transport, når sikrede reiser med samme transportmiddel.

2.9

Merutgifter: Utgifter som bare påløper pga at et skadetilfelle er inntruffet.

2.10

Verdigjenstand: Ting som er kostbare eller tyveriutsatte. Eksempler: Smykker, ur, edelstener, foto-/videoutstyr, mobil, datautstyr, pelsverk, kunstgjenstander og lignende reisegods.

2.11

Verdipapirer: Dokumenter som har en lovlig økonomisk omsetningsverdi.

2.12

Ekspedisjoner: Reiser til mer utilgjengelige områder, uten offentlig kommunikasjon, med dårlig infrastruktur og ofte med behov for spesialutstyr/spesialutrustning. For eksempel klatring/trekking i Himalaya og lignende områder, alle reiser til arktiske strøk (ikke charterreiser) og lignende.

Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for sikrede.

Familiemedlemmer som tilkommer i forsikringsperioden er dekket.

3. Hvor og når forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på reiser i hele verden, med den varighet samt de utvidelser/begrensninger som fremkommer av forsikringsbeviset.

Med Europa menes alle land som geografisk tilhører verdensdelen Europa (inkl. Kanariøyene, Azorene, Madeira og Tyrkia), med unntak av Russland, Hviterussland, Ukraina, Moldova og landene øst for Tyrkia.

- Reisen skal starte og slutte i Norden, og forsikringen må være i kraft før reisen påbegynnes.
- Forsikringen dekker korte dagsreiser, også innenfor den kommune den sikrede har sin bopel, eller arbeidsplass.
- Forsikringen er *ikke* gyldig i hjemmet, på arbeidsplass i arbeidstiden, eller på undervisningssted i undervisningstiden.
- Blir reisen forlenget på grunn av sykdom og sikrede av medisinske grunner ikke kan reise hjem, er forsikringen i kraft inntil hjemreise er mulig. Årsaken til at hjemreise ikke kan finne sted må bekreftes av lege.
- Dersom reisen forsinkes av uforutsette og tvingende årsaker og uten sikredes kontroll, er forsikringen i kraft inntil reisen er fullført, dog ikke utover 14 døgn etter forsikringens normale opphør.
- Forsikringen omfatter *ikke* deltakelse i ekspedisjoner og lignende reiser.
- Forsikringen dekker ikke reiser til, i eller via følgende land: Afghanistan, Cuba, Liberia og Sudan.
- Denne forsikringen omfatter *ikke* tjenestereise, dvs. reise i arbeidsgivers regi.

4. Reisegodsforsikring

4.1. Hva forsikringen omfatter:

Forsikringen omfatter personlig reisegods/bagasje, det vil si personlige eiendeler

som den/de person(er) som er nevnt i forsikringsbeviset har med seg til bruk under reise og opphold i forbindelse med reisen, eller sender som ekspedert bagasje.

- Ekspedert reisegods er kun dekket når sikrede reiser med samme transportmiddel.
- Ting som er lånt eller leid er inkludert.

Dersom forsikringen omfatter mer enn én person (dvs. par, familie eller liten familie) er maksimal forsikringssum pr person begrenset til 50 % av den totale forsikringssummen som fremgår av forsikringsbeviset.

4.2. Hva forsikringen dekker:

Hvilke tap/skader gjelder forsikringen for:
Vi erstatter:

4.2.1

Tyveri. Med tyveri menes borttagning av eiendeler du har i din besittelse, jfr. straffelovens §§ 257 og 258. At eiendeler mistes/bortkommer og senere beholdes av finneren, er ikke å anse som tyveri

4.2.2

Ran, jfr. Straffelovens §§ 266 og 267.

4.2.3

Innbrudd, jfr. Straffelovens § 147.

4.2.4

Skadeverk. Med skadeverk menes at en annen person rettsstridig ødelegger, skader, gjør ubrukelig eller forspiller eiendeler du har i din besittelse, jfr. Straffelovens §§ 291 og 292.

4.2.5

Naturskade. Med naturskade mener skade som direkte skyldes naturulykke som skred, storm, stormflo, jordskjelv eller vulkan utbrudd. Jfr. Lov om naturskadeforsikring.

4.2.6

Trafikkuhell med motorkjøretøy, båt, campingvogn eller sykkel. Med trafikkuhell menes kollisjon, utforkjøring, grunnstøting og kantring når kjøretøyet er i trafikk/i bruk.

4.2.7

Brann, nedsoting, direkte lynnedslag, eksplosjon eller inntrengning av vann eller væske i bygning. Med brann menes ild som har kommet løs.

4.2.8

Transportskade/tap når reisegods er sendt som innsjekket bagasje.

4.3. Særskilte begrensninger:

4.3.1. Kontanter og verdipapirer

Kontanter erstattes med inntil kr. 5.000 pr. person, og kr. 10.000 pr familie.

4.3.2. Reisedokumenter

Utgifter ved tap av billetter, pass og andre reisedokumenter erstattes med inntil kr. 15.000 pr. skadetilfelle når tapet ikke kan erstattes på andre måter.

Med tap menes også merutgifter til hotellopphold og lignende hvis tapet av reisedokumentet(ene) gjør at sikrede ikke kan reise videre samme dag.

4.3.3. Enkeltgjenstander

Tap av/skade på enkeltgjenstander og verdigjenstander erstattes med inntil kr 15 000 pr. gjenstand.

4.3.4. Sykler

Sykkel med montert tilbehør erstattes med inntil kr 3 000 pr. person. Skade på sykkel i hjemsteds- eller arbeidsstedskommune erstattes ikke.

4.3.5. Nøkler

Ved tyveri av nøkler erstatter Chartis kostnadene ved gjenanskaffelse av nøkler, samt utgifter til å bytte lås med inntil kr. 4.000 pr. skadetilfelle.

4.4. Hva forsikringen ikke omfatter:

Som reisegods regnes ikke:

- Motorkjøretøy og campingvogner med tilbehør. Med tilbehør menes reservedeler og fastmontert utstyr som for eksempel musikkanlegg, mobiltelefon og skiboks/bagasjeboks, samt kjøreutstyr til motorkjøretøy.
- Båter med tilbehør. Kano/kajakk/seilbrett regnes ikke som båt i denne sammenheng.
- Møbler og flyttegods, varer og vareprøver, verktøy og måleinstrumenter.
- Nærings- og nytelsesmidler.
- Dyr.

Følgende skader dekkes ikke:

- Skade som skyldes gjenstandens vanlige bruk
- Mindre skader på koffert, ryggsekk, barnevogn og sykkel (for eksempel rifter, skraper, riper, flekker o.l.).
- Økonomisk tap utover skade på eller tap av reisegods.
- Tapt arbeidsfortjeneste – uansett årsak.

4.5. Sikkerhetsforskrifter

4.5.1.

Reisegods som ikke er innelåst skal ikke forlates uten tilsyn. I dette ligger også en plikt til å påse at alle dine eiendeler tas med når du forlater et sted.

4.5.2.

Når reisegods forlates skal sikrede sørge for at

dører er låst og vinduer eller andre åpninger er lukket og forsvarlig sikret.

4.5.3.

På dagtid skal verdigjenstander som etterlates i kjøretøy/campingvogn/båt oppbevares i lukket hanskerom eller i låst bagasjerom/skiboks uten innsynsmulighet.

4.5.4.

Reisegods/verdigjenstander skal ikke etterlates i kjøretøy/campingvogn/båt/telt om natten eller som hensettes for mer enn 1 døgn. Med natten menes: Tiden fra sikrede forlater kjøretøyet og til kjøretøyet tas i bruk neste dag, i alle tilfeller tiden fra kl 24.00 til 06.00.

4.5.5.

Penger skal sikrede bære med seg eller oppbevare i dertil egnet låst og fastmontert sted i låst rom i bygning, som f. eks. en safe.

4.5.6.

Gjenstander skal pakkes forsvarlig og hensiktsmessig slik at den tåler transport. Flasker, glass, og andre skjøre og bedervelige gjenstander skal ikke sendes som ekspedert bagasje

4.5.7.

Verdigjenstander skal ikke sendes som ekspedert bagasje.

4.6. Sikredes plikter og forholdsregler ved skadetilfelle

- Tyveri/ran/innbrudd og andre tap/skader skal straks meldes til lokalt politi eller reiseleder uten ugrunnet opphold.
- Skade under transport skal straks meldes til transportselskapet etter de regler som gjelder for respektive transportselskap.
- Sikrede må uten ugrunnet opphold underrette Chartis om forsikringstilfellet og gi Chartis de dokumenter som er nødvendig for å beregne sitt erstatningsansvar og utbetale erstatning.
- Sikrede må dokumentere sitt krav ved å fremlegge kjøpskvitteringer, garantibevis e.l.
- Hvis bortkomne gjenstander kommer til rette, plikter sikrede straks å underrette Chartis.
- Når det foreligger mulighet for å gjøre tredjemann, for eksempel transportselskap, hotell o.l. ansvarlig for skaden, skal sikrede straks gjøre det som er nødvendig for å sikre kravet.

4.7. Skadeoppgjør og erstatningsberegning

Forsikringsavtalelovens § 6-1 gjelder ikke.

Forsikringsverdien settes til hva det på skadedagen vil koste å kjøpe tilsvarende gjenstand. Det gjøres fradrag for alder, slitasje, defekter og redusert bruksverdi.

Dersom en gjenstand kan repareres uten vesentlig verdiforringelse, beholder sikrede gjenstanden og Chartis betaler omkostningen ved reparasjon.

Verdigjenstander som er kjøpt brukt, eller mottatt som arv eller gave, erstattes til omsetningsverdi for tilsvarende brukt gjenstand.

I stedet for å betale erstatning kontant, kan Chartis velge å stille en tilsvarende gjenstand til disposisjon for sikrede.

Kommer gjenstandene til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde gjenstandene mot å betale erstatningen tilbake. I motsatt fall tilfaller gjenstandene Chartis.

Chartis har rett til å kontrollere sikredes opplysninger ved henvendelser til forretninger eller andre.

Chartis har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

Har Chartis erstattet tapet eller skaden, trer selskapet inn i sikredes rett mot tredjemann for det beløp selskapet har betalt i erstatning.

5. Reisesyke

5.1. Hva forsikringen omfatter:

- Akutt sykdom
- Uventet akutt forverring av kronisk lidelse
- Ulykkesskade
Med ulykkesskade menes fysisk skade på person forårsaket ved en plutselig og uforutsett ytre begivenhet.

5.2. Hva forsikringen ikke omfatter

- Utgifter som påløper etter at sikrede har kommet tilbake til fast bopel i Norden.
- Innen Norden erstattes ikke utgifter som omfattes av Norsk Folketrygd eller Den Nordiske Trygdekonvensjon. Chartis kan på sikredes vegne rette krav mot Norsk Folketrygd eller andre for å kreve tilbakebetalt utgifter som sikrede ellers ville hatt krav på.

5.3. Forsikringsdekninger

Følgende ytelser er dekket under reisesykeforsikringen:

5.3.1. Medisinske utgifter

Dokumenterte utgifter til nødvendig og vanlig medisinsk behandling som oppstår under reisen.

Med medisinske utgifter menes:

- Legehonorar og/eller utgifter til sykehusopphold.
- Medisin og forbindingsaker forordnet av lege på stedet.
- Nødvendige behandlingsutgifter foreskrevet av lege.
- Nødvendige reiseutgifter til/fra medisinsk behandling. Ved bruk av privatbil dekkes kr 2 pr. km.

5.3.2. Tannbehandling

Utgifter til tannlege erstattes:

- Med inntil kr 1 000 pr. skadetilfelle når akutt tannsykdom eller tannskade som følge av spising, må behandles på reisen.
- Med inntil kr 5 000 pr. skadetilfelle når en ulykkesskade må behandles på reisen.

5.3.3.

Hjemtransport

Forsikringen dekker nødvendige ekstrautgifter ved hjemtransport av sikrede til hjemsted i Norden.

Hjemtransport kan ytes når:

- Akutt sykdom eller ulykke rammer sikrede og helsevesenet i gjeldende land ikke kan tilby den behandling som er nødvendig.
- Når sikrede dør på reisen.

Hjemtransport dekkes kun når det er forhåndsgodkjent av Chartis / SOS International.

5.3.4. Hjemkallelse

Erstatning for nødvendige og rimelige merutgifter når hjemreise er nødvendig på grunn av:

- Plutselig alvorlig sykdom, alvorlig ulykkesskade eller uventet dødsfall i nærmeste familie bosatt i EØS.
- Brann, naturskade innbrudd eller vannskade i sikredes bopel, forretning eller kontor som nødvendiggjør sikredes nærvær og er inntruffet etter at reisen har startet.

5.3.5. Tilkallelse

Erstatning for nødvendige og dokumenterte utgifter til reise og opphold for inntil to nære familiemedlemmer som er bosatt i EØS og etter avtale med Chartis blir tilkalt på grunn av sikredes alvorlige sykdom, ulykkesskade eller død.

Det er en betingelse for Chartis sin erstatningsplikt at det ikke allerede er truffet bestemmelse om hjemtransport av sikrede.

5.3.6. Reise- og oppholdsutgifter

Erstatning for nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise, kost og losji når sikrede på grunn av sykdom eller ulykkesskade må utsette

fastsatt hjemreise eller ikke kan reise videre som planlagt, etter ordre fra lege på stedet.

Ved uforutsett hotellopphold som følge av sengeleie etter legens ordre erstattes inntil kr 2 000 pr. person pr. døgn. Chartis skal kontaktes ved hotellopphold som forventes å vare mer enn 5 døgn.

Det forutsettes at reisen var påbegynt på det tidspunkt skadetilfellet oppsto.

Merutgifter erstattes ikke når sykdommen eller ulykkesskaden har medført at forsikrede har reist hjem.

5.3.7. Reiseavbrudd

Forsikringen omfatter kompensasjon ved legeordinert sengeleie, eller opphold på sykehus og dekker sikredes reiseomkostninger for transport, kost og losji som er betalt før reisen er startet.

Når forsikrede reiser med egen bil, regnes dessuten som reiseomkostninger kr 2 pr. km for korteste vei fra reisens utgangspunkt til det sted hvor reisen avbrytes samt retur.

Erstatning ytes for dokumenterte reiseomkostninger som svarer til forholdet mellom ubenyttede og totalt antall planlagte reisedager innenfor forsikringstiden.

Sikrede må sørge for skriftlig bekreftelse på sengeleiets varighet fra lege på stedet. Som første dags sengeleie regnes dato for første legebesøk.

5.3.8. Eneste reiseledsager

Forsikringen dekker nødvendige og rimelige merutgifter som sikrede pådrar seg i forbindelse med uforutsett hotellopphold, innhenting av fastlagt reiserute eller til hjemreise når:

- Den planlagte reiserute avbrytes eller hjemreise forsinkes som følge av at sikredes eneste reiseledsager rammes av akutt sykdom, ulykkesskade eller dødsfall.
- Hvis eneste reiseledsager må reise hjem på grunn av alvorlig sykdom eller dødsfall i nærmeste familie. Det er en forutsetning at sykdommen, ulykkesskaden eller dødsfallet er attestert av lege.

5.3.9. Søk - og redningsaksjoner

5.3.9.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen dekker rimelige og nødvendige utgifter til søk- og redningsaksjoner iverksatt av områdets offentlige myndighet, hvis en sikret person utsettes for forhold som gjør dette nødvendig.

5.3.9.2. Hva forsikringen ikke omfatter

Skade/tap som påføres redningsmannskap, transportmidler eller utstyr under søk – og redningsaksjon

5.4. Utgifter som ikke dekkes

Forsikringen dekker ikke utgifter i forbindelse med sykdom, lidelse, skade eller dødsfall når dette har sin årsak i / er en følge av:

- Deltakelse i kriminell handling.
- Sykdom eller lidelse som er kjent før avreisen og hvor det foreligger behov for behandling eller hvor komplikasjoner eller behov for behandling på reisen er påregnelig. Forsikringen dekker likevel utgifter som følge av uventet forverring av kronisk lidelse dersom det kan fremlegges erklæring fra sikredes lege om at det var forsvarlig å foreta reisen.
- Når sikrede reiser mot en leges anbefaling.
- Når hensikten med reisen er å motta medisinsk behandling.
- Når et forsikringstilfelle oppstår grunnet inntak av reseptbelagt medisin som ikke er foreskrevet av lege, eller ved bruk av narkotiske stoffer.
- Når et forsikringstilfelle oppstår som et resultat av svangerskap fra og med 36 uker.
- Boksing, bryting, judo, karate og annen kamp- og selvforsvarssport eller trening til dette
- Basehopping
- Sports- og fritidsdykking under 40 meter
- Uorganisert luftsport
- Motorsport som utøves i konkurranser og trening til dette
- Høydesyke eller annen sykkelig tilstand som skyldes opphold i høyder over 4000 meter
- Sport, idrett og ekspedisjoner som gir forsikrede inntekt eller sponsormidler på mer enn 1 G per år
- Stuntaktiviteter
- Deltagelse i fredsbevarende styrker eller i andre lands/organisasjoners militære/paramilitære styrker

5.5. Sikkerhetsforskrifter

5.5.1.

Når sikrede får legebehandling for sykdom eller lidelse skal det legges frem erklæring fra sikredes lege om at det er forsvarlig å foreta reisen og at det er lite sannsynlig at komplikasjon/forverring av lidelsen vil oppstå.

5.5.2.

Ved sykdom eller skade må sikrede søke lege, gå til regelmessig legebehandling og følge legens forskrifter.

5.5.3.

SOS International eller Chartis skal kontaktes:

- Ved sykehusopphold eller sengeleie som forventes å vare over tre døgn.
- For godkjenning av merutgifter til transport samt legehjelp under transporten.
- For godkjenning av merutgifter til kost og losji.
- For godkjenning av ekstraordinær hjemreise.

5.6. Sikredes plikter og forholdsregler

- Når et skadetilfelle er inntruffet skal sikrede snarest mulig oppsøke lege og følge foreskrevet behandling.
- Ved hjemtransport skal medisinsk nødvendighet for at hjemreise fremskyndes/utsettes være attestert og skriftlig forordnet av lege på stedet.
- Ved sengeleie utenfor sykehus skal medisinsk nødvendighet og varighet være attestert og skriftlig forordnet av lege på stedet.
- Forsikrede må uten ugrunnet opphold underrette Chartis og gi fra seg en kopi av de dokumenter som er tilgjengelige, og som selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatning.
- Forsikrede må kunne dokumentere at utgiftene er merutgifter (utgifter som ikke ville ha påløpt hvis ikke skadetilfellet var inntrådt) ved hjelp av legeattester, kvitteringer, benyttede/ubenyttede reisedokumenter o.l.
- Ved sykehusopphold, eller hvis utgiftene må antas å overstige kr 5 000, må SOS International / Chartis underrettes øyeblikkelig.

6. Ulykke

6.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter ulykkeskade som rammer sikrede. Med ulykke menes fysisk skade på legemet forårsaket av en plutselig fysisk ytre begivenhet som inntreffer i forsikringstiden.

6.2. Hvilke skader som erstattes

- Dødsfall
- Varig medisinsk invaliditet
- Medisinske behandlingsutgifter

Engangsutbetalingene ved død/invaliditet bortfaller i sin helhet dersom sikrede har fylt 70 år. Medisinske behandlingsutgifter etter hjemkomst begrenses til kr 5.000 pr ulykkestilfelle når sikrede har fylt 70 år.

6.2.1. Dødsfall

Forsikringen omfatter dødsfall som følge av en ulykkeskade, og som inntreffer innen 1 år etter skadedato. Ingen utbetaling dersom sikrede har fylt 70 år ved skadedato.

6.2.2. Livsvarig medisinsk invaliditet

Forsikringen omfatter livsvarig medisinsk invaliditet som er en følge av en ulykkeskade.

Sikrede har rett til invaliditetserstatning tidligst 1 år etter skadedato.

Hvis graden av invaliditet kan forandre seg, kan endelig oppgjør utsettes inntil 3 år etter skadedato. Oppgjøret vil da baseres på hva som kan antas å bli den livsvarige grad av invaliditet.

Ved følgende forsikringstilfeller vil forsikringssummen økes til det dobbelte, maksimalt med kr. 300.000:

- Total tap av funksjon av både armer og ben.

Ved følgende forsikringstilfeller vil forsikringssummen økes med halvparten, maksimalt med kr. 150.000:

- Total tap av funksjon av enten armer eller ben.
- Total tap av funksjon av armer eller ben på samme side.
- Total tap av ett eller begge øyne.
- Total tap av taleevne.
- Total tap av hørsel på begge ører.

Ved følgende forsikringstilfeller vil forsikringssummen økes med en fjerdedel, maksimalt kr. 37.500:

- Total tap av hørsel på ett øre.
- Ingen utbetaling dersom sikrede har fylt 70 år ved skadedato.

6.2.3. Medisinske behandlingsutgifter

Forsikringen omfatter behandlingsutgifter som oppstår som følge av en ulykke, og som er påløpt innen 3 år fra skadedagen, med inntil 5 % av forsikringssummen for invaliditet i inntil 3 år etter ulykken, med mindre annet er avtalt og skrevet i forsikringsbeviset. Begrenset til maksimalt kr 5.000 dersom sikrede har fylt 70 år ved skadedato.

6.3. Skader som ikke gir erstatning

Chartis svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med:

- Skader på sinnet. (Psyriske skader som f.eks. sjokk.)
- Skade som anses å være en følge av sykdom eller sykkelig tilstand.
- Skade ved forgiftning gjennom mat, drikke, eller nytelsesmidler.
- Medisinske komplikasjoner, med mindre disse er en direkte følge av en ulykke som er dekket av forsikringen.
- Økning i invaliditetsgrad som har andre årsaker enn selve ulykken.
- Skader som følge av frivillig deltakelse i slagsmål eller kriminelle handlinger.
- Skade som skyldes yrkesdykking.
- Skade som skyldes eller er en følge av bakterier, virus, HIV-infeksjon, hepatitt virus eller stikk/bitt av insekter.
- Skade i forbindelse med militærtjeneste utenfor Norge.

- Tannskade som følge av spising.
- Skade som skyldes påvirkning av lys eller temperatur. Chartis dekker likevel slik påvirkning når årsaken er en nødssituasjon sikrede ufrivillig var kommet i.
- Et forsikringstilfelle som oppstår som et resultat av selvmord eller forsøk på selvmord som følge av sinnslidelse.
- Ulykkesskade som medfører:
- Muskel- skjelettsykdommer, f.eks. skivelesjon, nucleoprolaps, isjias, lumbago, hekseskudd, revmatisme, leddrevmatisme, artritt, spondylose, spondylartrose, 'gikt', fibrositt, fibromyalgi, spinalstenose, osteochondrose, rotkompresjon, spondylolisthese.
- Hjerte-, karsykdommer.
- Blodsykdommer
- Boksing, bryting, judo, karate og annen kamp- og selvforsvarssport eller trening til dette
- Basehopping
- Sports- og fritidsdykking, dypere en 40 meter
- Uorganisert luftsport
- Motorsport som utøves i konkurranser og trening til dette
- Høydesyke eller annen sykkelig tilstand som skyldes opphold i høyder over 4000 meter
- Sport, idrett og ekspedisjoner som gir forsikrede inntekt eller sponsormidler på mer enn 1 G per år
- Stuntaktiviteter
- Deltagelse i fredsbevarende styrker eller i andre lands/organisasjoners militære/paramilitære styrker

6.4. Erstatningsoppgjør

Sikrede har bare krav på erstatning for den del av utgiftene som overstiger det som kan kreves fra annet hold.

Forsikringen utbetales på grunnlag av fremlagt dokumentasjon.

6.4.1. Dødsfall

Dersom ikke annet er avtalt, tilfaller dødsfallserstatningen forsikredes ektefelle, subsidiært arvinger etter lov eller testament. Jfr. FAL § 15-1.

Dør den sikrede av annen årsak, innen ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales verken dødsfalls- eller invaliditetserstatning.

Dør den sikrede senere enn ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallserstatning, men invaliditetserstatning.

Eventuell invaliditetserstatning som måtte være forskuddsbetalt for samme skade kommer til fradrag. Chartis har rett til å kreve obduksjon.

Er forsikringssummen satt i forhold til folketrygdens grunnbeløp (G), vil det være G på skadedato som legges til grunn for erstatningsutbetalingen.

6.4.2. Varig medisinsk invaliditet

Invaliditetserstatning beregnes på grunnlag av graden av livsvarig medisinsk invaliditet. Erstatning utbetales i henhold til Sosialdepartementets invaliditetstabell av 21. april 1997, del II og III, men ikke det øvrige regelverk. Invaliditet som ikke er angitt i nevnte tabell fastsettes etter skjønn. Livsvarig medisinsk invaliditets grad må være vurdert og fastsatt av offentlig godkjent medisinsk spesialist innen det respektive medisinske fagfelt.

Den prosentvise graden av invaliditet avgjør hvor stor del av forsikringssummen som utbetales.

- Hvis invaliditetsgraden kan reduseres ved operasjon eller behandling som sikrede uten rimelig grunn motsetter seg, skal det likevel tas hensyn til den sannsynlige forbedring som slik behandling kunne medført.
- Det tas hensyn til den forbedring som kan oppnås ved bruk av protese, høreapparat eller andre hjelpemidler.

Ved skade på lem eller organ som var helt eller delvis skadet før ulykken, ytes erstatning ut ifra den økning i medisinsk invaliditet som skyldes ulykken.

Erstatningen gis bare for den del av den medisinske invaliditet som har sin årsak i ulykken.

Summen av individuell erstatning kan ikke overstige det dobbelte av maksimal erstatningssum.

Ved erstatningsutmåling tas det ikke hensyn til yrke, inntekt eller individuelle egenskaper.

Livsvarig medisinsk invaliditets grad må være vurdert og fastsatt av offentlig godkjent medisinsk spesialist innen det respektive medisinske fagfelt.

6.4.3. Medisinske behandlingsutgifter

Behandlingsutgifter dekkes selv om ulykkesskaden ikke medfører varig medisinsk invaliditet.

Selskapet sin godkjennelse må innhentes på forhånd dersom behandlingsutgiftene ventes å overstige kr 20.000.

Erstatningen omfatter nødvendige utgifter til:

- Lege og tannlege.
- Behandling på sykehus.

- Behandling hos fysioterapeut eller kiropraktor som er foreskrevet av lege.
- Forbindingssaker, medisiner og proteser som er foreskrevet av lege eller tannlege
- Reise til og fra hjemsted for erstatningsmessig behandling, foretatt med rimeligste transportmiddel.

Chartis erstatter ikke:

- Opphold og behandling på private sykehus eller klinikker.
- Opphold på hotell, rekonvalesenthjem eller lignende.

6.5. Dokumentasjon

6.5.1. Dødsfall

Ved dødsfall skal følgende sendes Chartis:

- Dødsattest med dødsårsak.
- Dokumentasjon som viser hvem som har rett til erstatning.

6.5.2. Varig medisinsk invaliditet

Hvis ikke annet avtales mellom partene, skal grad av medisinsk invaliditet fastsettes av spesialist innen fagområdet som er ansatt ved offentlig norsk sykehus. Valg av spesialist skal oppnevnes eller godkjennes av Chartis.

6.5.3. Behandlingsutgifter

For andre utgifter skal det legges frem dokumentasjon på utgifter

7. Ansvarsforsikring

7.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter det rettslige erstatningsansvar for skade sikrede har voldt i egenskap av privatperson etter gjeldende rett i det enkelte land

7.1.1.

Med skade forstås skade på person eller ting. Personskade anses inntruffet hvis død, skade eller sykdom er forvoldt en person.

7.1.2.

Tingskade anses inntruffet hvis løsøre, herunder dyr, eller fast eiendom er tapt eller påført fysisk skade. At en gjenstand/eiendom har fått lavere økonomisk verdi regnes ikke som fysisk skade dersom gjenstandens tekniske/-fysiske anvendelighet er uforandret. Økonomisk tap som er påført tredjemann som følge av en skade Chartis svarer for, regnes som en del av denne.

7.1.3.

Hvis ikke annet er avtalt i forsikringsbeviset er Chartis samlede erstatningsplikt begrenset til kr 6.000.000 pr. skadetilfelle, selv om krav fremsettes av flere skadelidte. I tillegg dekkes saksomkostninger.

Kr. 6.000.000 er også samlet erstatning for alle sikrede på ansvarsdekningen under denne politen.

7.2. Hva forsikringen ikke omfatter

- Ansvar som alene bygger på tilsagn, avtale, løfte, kontrakt eller garanti.
- Ansvar som følge av ærekrenkelse, oppreisning eller bøter, jf. Lov av 13. juni 1969 nr. 26 om skadeerstatning §§ 3-5 og 3-6.
- Ansvar overfor medlemmer av sikredes familie. Til familie regnes sikredes ektefelle og foreldre, søsken, barn og deres ektefeller. Som ektefelle regnes også person i fast samlivsforhold.
- Ansvar overfor medeiere for skade på ting som eies i fellesskap, eller overfor en virksomhet som disponeres av den sikrede eller som sikrede eller dennes familie har vesentlig eierinteresse i.
- Ansvar for skade på ting, herunder fast eiendom, som leies, lånes, brukes eller oppbevares. Det samme gjelder også om skade først oppstår eller konstanteres etter at tingen er tilbakelevert. Sikredes ansvar for skade på leid bolig dekkes likevel av forsikringen hvis skade oppstår ved brann, eksplosjon eller utstrømming av vann/væske fra bygningens rørledning.
- Ansvar som eier av fast eiendom.
- Ansvar for overføring av smittsom sykdom, uansett på hvilken måte smitten finner sted.
- Ansvar for det objektive ansvar du har for dine barns skadeforvoldelse, jf. Lov om skadeerstatning § 1
- Ansvar man kan pådra seg som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy.
- Ansvar man kan pådra seg som eier, fører eller bruker av seilbåt eller motordrevet fartøy.

7.3. Sikredes plikter og forholdsregler

Blir det reist erstatningskrav mot sikrede, eller hvis det kan ventes at et krav blir reist må Chartis underrettes uten ugrunnet opphold.

Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller Chartis plikter den sikrede omgående å gi Chartis alle opplysninger av betydning for sakens behandling.

Sikredes plikter at:

- På egen bekostning utføre undersøkelser av tilgjengelig materiale.
- På egen bekostning møte ved forhandlinger eller rettergang.

Uten Chartis sitt samtykke må den sikrede ikke innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

7.4. Skadeoppgjør og erstatningsberegning

Når et erstatningskrav som etter skadelidtes begrunnelse omfattes av forsikringen, tilligger det Chartis å:

- Utrede om erstatningsansvar foreligger.
- Forhandle med kravstilleren.
- Om nødvendig å prosedere saken for domstolene.
- Omkostninger til ekstern advokat- og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av

Chartis, betaler Chartis. Hvis erstatningskravet dels omfattes og dels faller utenfor forsikringen, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er Chartis villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svarer Chartis ikke for omkostninger som senere påløper.

- Ha rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte

8. Rettshjelpforsikring

8.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter følgende ytelser:

8.1.1. Advokathjelp / Juridisk bistand

Forsikringen omfatter utgifter til advokathjelp/juridisk bistand og erstattes med inntil det beløpet som er spesifisert i forsikringsbeviset pr. tvist dersom sikrede som privatperson blir part i en tvist som har oppstått før reisen er avsluttet.

8.1.2. Kausjon

I de tilfeller sikrede blir arrestert ved opphold i utlandet og at det i den forbindelse utstedes mulighet å slippe fri ved kausjon

Chartis vil forhåndsbetale eventuelle dokumenterte kausjonserklæringer sikrede pådrar seg. Med dokumenterte kausjonserklæringer menes slike erklæringer utstedt av offentlig myndighet.

Skadeoppgjør under kausjon:

- Sikrede må betale tilbake kausjonsbeløpet senest 3 måneder etter datoen for Chartis sin utbetaling.
- Dersom sikrede får tilbakebetalt kausjonsbeløpet fra gjeldende myndigheter, plikter sikrede å betale beløpet tilbake til Chartis umiddelbart.
- Dersom den sikrede blir innkalt til en rettsinstans, men ikke møter opp, vil Chartis umiddelbart kreve kausjonsbeløpet tilbake.

8.2. Hva forsikringen ikke omfatter

Forsikringen omfatter ikke utgifter som:

- Har sammenheng med sikredes yrke eller erverv, herunder tvist som har sitt utspring i yrkesskade/yrkessykdom, gjelder sikredes faste eiendom eller omsetning av eller leierett til fast eiendom (herunder timeshare),
- Har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, underholdningsbidrag, bodeling og oppløsning av sameie etablert av samboende, samt skiftesaker,
- Alene hører inn under namsmyndighetene, bortsett fra tvist i husleieforhold,

- Gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldssak og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling hvis sikrede er konkurs- eller akkordskyldner,
- Gjelder motorkjøretøy, luftfartøy eller båt, hvor sikrede er part i egenskap av eier, bruker eller fører av slik. Kano, kajakk og seilbrett anses ikke som båt i denne sammenheng. Hang- og paraglider uten motor anses ikke som luftfartøy,
- Gjelder straffesak (herunder ærekrenkelsessak) og krav om erstatning i slike saker, samt enhver erstatningssak reist etter det aktuelle lands lokale lovgivning,
- Som gjelder ekspropriasjons- eller skjønssak hvor sikrede søker å erverve rettighet over annen eiendom,
- Gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel erstattes utgifter ved søksmål reist etter at den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til slikt søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra forsikringen,
- Gjelder advokatsalær eller utgifter til sakkyndige,
- Gjelder saker om bilansvar med personskade dersom kravet blir fremmet mot Chartis før sikrede har fått endelig avslag på sitt krav om utgifter til advokathjelp/juridisk bistand under bilansvarsforsikringen,

8.3. Skadeoppgjør og erstatningsberegning

Chartis må underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert. Underretningen skal skje skriftlig. Sikrede velger selv advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget. Sikrede plikter å begrense utgiftene mest mulig og selv bære omkostninger forårsaket uten rimelig grunn. Chartis kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen og Chartis har samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Medgått tid skal spesifiseres.

9. Kjæledyr

9.1. Hvilke er omfattet

Forsikringen gjelder for kjæledyr som sikrede eier og som er med på reise ut fra sikredes faste adresse i Norden. Det er en forutsetning at dyret er ID-merket og vaksinert i henhold til det regelverk som gjelder i EØS.

Forsikringen gjelder ikke dyr som skal delta på utstillinger, i konkurranser eller kun skal brukes til avl.

9.2. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen dekker inntil kr. 1.500 pr. skadetilfelle for nødvendige veterinærutgifter på grunn av akutt sykdom eller ulykkesskade inntruffet på reise utenfor Norden og innenfor EU/EØS.

10. Forsinkelse

10.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter følgende dekninger.

10.1.1. Forsinket avgang

Dersom reisearrangørens transportmiddel er forsinket mer enn 4 timer, erstatter Chartis kr. 1.500 pr. person, og kr 6.000 pr. skadetilfelle, dersom ikke annet er avtalt i forsikringsbeviset. Forsinkelsen beregnes i overensstemmende med reisearrangørens til enhver tid gjeldende ordinære ruteplan med de endringer som måtte være meddelt før reisens begynnelse.

Det gis ikke dekning:

- Når fly kanselleres fra Norge.
- Når forsinkelsen medfører at sikrede ikke rekker sin videre forhåndsbestilte flyforbindelse, erstattes kun den første transportetappen som fører til forsinkelsen.

Det er en betingelse for Chartis sin erstatningsplikt at forsinkelsen skyldes værforhold eller teknisk feil, og at årsaken bekreftes skriftlig av reisearrangør eller trafikkselskap.

10.1.2. Innhenting av fastlagt reiserute

Chartis svarer for rimelige og dokumenterte ekstraavgifter til innhenting av fastlagt reiserute dersom sikrede uforskyldt møter forsinket til reisearrangørens transportmiddel som følge av:

- Værforhold eller mekaniske tekniske årsaker når sikrede reiser med et offentlig transportmiddel.
- Kollisjon/utforkjøring som krever bergning når sikrede benytter privatbil.

Maksimumserstatning er kr. 20.000 pr. person, og kr. 50.000 pr. familie, så lenge ikke annet er spesifisert i forsikringsbeviset.

10.1.3. Uventet overnatting

Dersom forsinkelsen medfører at det ikke er mulig å reise videre samme dag, erstatter Chartis nødvendige og dokumenterte overnattingsutgifter med inntil kr 1 500 pr. person og inntil kr 4 000 pr. familie, dersom ikke annet er avtalt i forsikringsbeviset.

10.1.4. Forsinket bagasje

Hvis innsjekket bagasje ankommer minst 4 timer forsinket til reisemålet, refunderes nødvendige og dokumenterte merutgifter for innkjøpte klær og toalettsaker i den tiden bagasjen var savnet.

Erstatningen kan maksimalt utgjøre kr 2 500 pr. person, så lenge ikke annet er spesifisert i forsikringsbeviset. Erstatning utbetales ikke ved forsinkelse på hjemreisen.

10.2. Hva forsikringen ikke omfatter

- Forsikringen omfatter ikke tapt arbeidsfortjeneste.
- Chartis svarer ikke for utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som omfattes av EU-direktiv 261/2004 og som flyselskapene selv har erstatningsansvaret for.

10.3. Sikredes plikter og forholdsregler

- Det forutsettes at sikrede har beregnet minst 2 timer fra ankomst til neste avgang.
- Forsinkelsen skal dokumenteres skriftlig av transportør.

11. Evakuering

Forsikringen dekker nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise og opphold ved evakuering til nærmeste sikre destinasjon/ til hjemsted i Norge når årsaken til evakuering er:

11.1. Krig, terror og lignende

Ved evakuering som direkte eller indirekte står i sammenheng med krig, krigsrisiko, terror, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden, når en er på reise i et område som før ankomst ble ansett som fredelig.

Evakueringen skal være i henhold til Utenriksdepartementets anbefaling, og skal finne sted ved første anledning.

Erstatningen er begrenset til forsikringssummen spesifisert i forsikringsbeviset pr. skadetilfelle i inntil 30 dager etter at hendelsen inntraff.

Dersom ikke annet er avtalt, må sikrede / forsikrede ta kontakt med Chartis før avreise til et område med mulig forhøyet risiko for krig/terror/uro. Chartis vil da vurdere om det er behov for en tilleggsforsikring for den aktuelle reise.

11.2. Naturkatastrofe

Naturkatastrofe på reise utenfor Norge. Med naturkatastrofe forstås jordskjelv, vulkanutbrudd og annen katastrofe som skyldes plutselige og voldsomme naturkrefter av en helt ekstraordinær voldsomhet, styrke og utbredelse. Evakueringen skal skje i henhold til stedlig myndighet eller Utenriksdepartementets anbefaling.

11.3. Epidemi

Ved epidemi som bryter ut på reise utenfor Norge. Med epidemi menes alvorlig smittsom sykdom. Epidemi som bryter ut på reise utenfor Norge. Med epidemi menes smittsom alvorlig sykdom som sprer seg hurtig mellom mennesker. Evakueringen skal skje i henhold til norske myndigheters anbefaling.

12. Avbestilling

12.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter sikredes avbestillingsomkostninger i henhold til fastlagte bestemmelser gitt av transportør, reisearrangør og lignende, herunder forhåndsbetalte utgifter til transport, overnatting, utflukter og arrangementer når de er en del av reisens pris.

Forsikringstiden regnes fra det tidspunkt reisen/leieforholdet er helt eller delvis betalt og til planlagt avreisetidspunkt. Det er en forutsetning at forsikringen må være i kraft før første innbetaling av reisen/leieforholdet er foretatt. Forsikringen dekker ikke avbestilling etter at reisen er påbegynt.

Eventuelle skatter og offentlige avgifter erstattes direkte fra transportselskap.

Utgåtte bonuspoeng omfattes ikke.

12.2. Hvilke forsikringstilfeller som dekkes

Forsikringen omfatter sikredes avbestillingsomkostninger når avbestillingen skyldes:

- Akutt sykdom, akutt forverring av kronisk lidelse, ulykkesskade eller død som rammer sikrede eller dennes eneste reiseledsager, eller noen av disse nærmeste familie bosatt i et EØS land. Sykdom eller forverring skal være behandlingsskyldende, dvs. behandling skal være igangsatt eller ordinert.
- Brann, innbrudd, vannledningsskade eller naturskade som inntreffer i sikredes bopel, forretning eller kontor etter at bestilling er foretatt og som nødvendiggjør sikredes nærvær.
- at det på reisemålet – mindre enn 72 timer (3 døgn) før planlagt avreise – inntreffer epidemi, naturkatastrofe, terrorhandling eller annen krigslignende handling som umuliggjør innreise til området og er i strid med de aktuelle myndighetenes offisielle reiseråd.

12.3. Hva forsikringen ikke omfatter

- At sykehusopphold/utredning/behandling tar lengre tid enn planlagt

- At behandling, undersøkelse, operasjon, rekreasjonsopphold, kuropphold fremskyndes eller utsettes.
- Svangerskap. Likevel dekkes avbestilling som følge av oppståtte medisinske forhold/komplikasjoner ved graviditeten som gjør at sikrede ikke kan reise.
- Frykt for krig, terror eller sykdom.

12.4. Sikkerhetsforskrift

Ved sykdom eller skade som gjør at reisen ikke kan gjennomføres som planlagt må sikrede umiddelbart foreta avbestilling hos reisearrangør/transportør/utleier

12.5. Sikredes plikter og forholdsregler

Ved avbestilling skal Chartis underrettes uten grunnnet opphold. Følgende opplysninger må sendes med kravet:

- Reisedokument/billett/leieavtale i original og bekreftelse for betalt reise/leieforhold eller kreditnota som viser avbestillingsomkostningene.
- Legeattest som bekrefter at lege ble oppsøkt før reisens påbegynnelse, og at avbestillingen skyldes akutt og behandlingsskyldende sykdom/ulykkesskade inntrefft i forsikringstiden.
- Legeattest, dødsattest eller annet som bekrefter at akutt sykdom, ulykkesskade eller dødsfall har rammet noen i nærmeste familie, din eneste reiseledsager eller noen i dennes nærmeste familie.
- Skaderapport/takstrapporrt/politirapport som bekrefter at avbestillingen skyldes brann, innbrudd, naturskade eller vannledningsskade.
- Skriftlig bekreftelse fra arbeidsgiver dersom avbestillingsgrunnen er arbeidrelatert.

13. Valgfrie tilleggsdekninger

Om tilleggsdekninger er valgt vil dette fremkomme i forsikringsbeviset. De valgfrie tilleggsdekningene kan velges uavhengig av hverandre og omfatter:

- Utvidet forsikringssum på reisegods jfr. 14.1
- Benbrudd og sykehuspenger jfr. 14.2
- Sport jfr. 14-3
- Kultur jfr. 14-4

For tilleggsdekningene gjelder punktene 1-4 over, samt pkt 15 etter, med de unntak og utvidelser som beskrevet under hver enkelt tilleggsdekning under.

13.1. Utvidet forsikringssum på reisegods

Forsikringssummen er utvidet til den sum som er angitt i forsikringsbeviset for denne tilleggsdekningen. Maksimal forsikringssum per person er ikke mer enn 50 % av total forsikringssum, minimum 30.000.

Ellers gjelder også vilkårene under pkt 5.

13.2. Benbrudd og sykehuspenger

13.2.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen gir dekning ved brudd- og brannskader når dette er en direkte følge av en ulykke.

Et brudd har oppstått når det er fullstendig opphevet kontinuitet i ben/brusk.

Følgende typer av benbrudd vil gi dekning:

1. Hofte og bekken	kr. 10.000
2. Lårben og hæl	kr. 7.500
3. Leggbein, hodeskalle, kravben, ankel, albue og over/underarm	kr. 7.500
4. Håndledd	kr. 5.000
5. Skulderblad, kneskål, brystbein, hånd (unntatt fingre og håndledd) og fot (unntatt tær og hæl)	kr. 5.000
6. Rygggrad (virvler, unntatt halebenet)	kr. 5.000
7. Underkjeven	kr. 7.500
8. Ribben, kinnben, halebenet, øvre kjeveben, nese, tær og fingre	kr. 5.000

En brannskade er forårsaket av varme væsker, åpen flamme eller unaturlige strålinger. Slike skader graderes 1. grad: begrenset til overhuden (epidermis), 2.grad: samtidig skade av lærhuden (dermis) og 3.grad: gjennom lærhuden til underhud/muskler etc. Dersom sikrede utsettes for 2. eller 3.grads forbrenning på 30 % eller mer av kroppen, dekkes kr. 10.000.

13.2.2. Hva forsikringen dekker

Dersom sikrede utsettes for en ulykke som fører til at sikrede blir innlagt på sykehus i minst 5 dager sammenhengende utbetales kr. 400 pr. dag fra og med 120. time. Utbetalingen er begrenset til maksimalt 365 dager ved samme, kontinuerlige sykehusopphold.

Ved kontinuerlig tilstand av koma vil forsikringssummen økes til det dobbelte. Med kontinuerlig menes tilstand av koma dokumentert fra medisinske hold fra og med sykehusinnleggelsens første dag.

Ellers gjelder også vilkårene under pkt 7.

13.2.3 Skadeoppgjør og erstatningsberegning

Når det gjelder benbrudd eller brannskade utbetales ikke erstatningen dersom sikrede dør innen 2 måneder etter ulykken.

13.3. Sport

For denne dekningen gjelder også vilkårene under pkt 5.

13.3.1. Skade eller ødeleggelse av sportsutstyr

13.3.1.1. Hva forsikringen omfatter

I tillegg til forsikringssummen for reisegods som fremgår av forsikringsbeviset omfatter forsikringen sportsutstyr for inntil kr. 20.000 pr person, maksimalt kr. 40.000 pr familie, pr reise.

Med sportsutstyr menes sportsutstyr som sikrede har med på reisen og hvor formålet er å benytte dette utstyret på reisen.

Sumbegrensningen på inntil kr. 3.000 for sykkel iht. punkt 5.3.4 er utvidet til inntil kr. 6.000.

13.3.1.2. Hva forsikringen dekker

Forsikringen omfatter skade eller tap av sikredes reisegods ved plutselig eller uforutsett ytre begivenhet fremkalt av andre enn sikrede selv.

13.3.2. Leie eller kjøp av sportsutstyr grunnet forsinket bagasje

13.3.2.1. Hva forsikringen omfatter

I tillegg til dekningen for forsinket bagasje i punkt 11.1.4 omfatter denne dekningen inntil kr. 2.500 per person per reise, maksimalt kr. 10.000 pr reise, for leie eller evt. kjøp av sportsutstyr som er nødvendig grunnet den forsinkede bagasje.

13.3.2.2. Hva forsikringen ikke omfatter

Forsikringen omfatter ikke forbruksvarer som f. eks golfballer, skismøring og lignende

13.3.3. Forhåndsbetalte utgifter

13.3.3.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter forhåndsbetalte ikke-refunderbare utgifter i forbindelse med utøvelse av den planlagte sportsaktiviteten som for eksempel green fee, leie, instruktør, startavgifter og lign.

Forsikringen dekker utgifter i forbindelse med følgende hendelser:

- avbestilling punkt 13
- forsinkelse punkt 11
- reiseavbrudd punkt 6.3.7.

Forsikringen gjelder utgifter over kr. 200 pr aktivitet.

13.3.3.2. Skadeoppgjør og erstatningsberegning

Det kreves dokumentasjon på at utgiften er forhåndsbetalt og ikke refunderbar.

13.3.4. Hole in one

13.3.4.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen dekker sikredes kostnader på inntil kr. 5.000 til å betale for champagne/drink eller lignende til hver av medspillerne som så "hole in one" slaget. Utgiftene må påløpe i golfbanens klubblokaler på samme dato som "hole in one" slaget fant sted.

Det forutsettes at banen det spilles på er godkjent av landets offisielle golfforbund.

13.3.4.2. Erstatningsoppgjør

Sammen med skademeldingen for kravet skal sikrede fremlegge godkjenning/ dokumentasjon på gyldig "hole in one" fra eier/driver av banen med banens stempel og kvittering for kostnader til champagnen/drinken.

13.4. Kultur

For denne dekningen gjelder også vilkårene under pkt 5.

13.4.1. Shoppingforsikring i utlandet

13.4.1.1. Hva forsikringen omfatter

Gjenstander kjøpt på reise utenfor Norden som kostet mer enn kr 4.000, og ble betalt med debet- eller kreditt kort, er dekket med inntil 30.000.

13.4.2. Leie eller kjøp av nødvendig kvelds/galla antrekk grunnet forsinket bagasje

13.4.2.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter en utvidet forsikringssum til leie eller kjøp av nødvendig kvelds/galla antrekk grunnet forsinkelse iht punkt 11.

Det kan kun kjøpes om det ikke er mulig å leie. Forsikringssummen er begrenset til inntil kr. 2.500 pr person for leie eller kjøp for nødvendig kvelds/galla antrekk.

Antrekket må anses som nødvendig i forbindelse med et forhåndsbetalt arrangement.

13.4.3. Forhåndsbetalte utgifter kultur

13.4.3.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter forhåndsbetalte ikke-refunderbare utgifter i forbindelse med deltakelse på arrangementet. Forsikringssummen er begrenset til kr. 1.500 per billett, kr. 3.000 per person og kr 6.000 per reise.

Forsikringen dekker forhåndsbetalte ikke-refunderbare utgifter i forbindelse med følgende hendelser:

- reiseavbrudd punkt 6.3.7.
- forsinkelse punkt 11
- avbestilling punkt 13

Forsikringen gjelder kjøp av billetter over kr. 200 pr stk.

13.4.3.2. Hva forsikringen ikke dekker:

Forsikringen omfatter ikke følgende utgifter:

- Sesongkort, månedskort.
- Transportkostnader f. eks leiebil
- At arrangementet blir avlyst.

For øvrig gjelder punkt 13.3

14. Generelle vilkår

De generelle vilkår gjelder i den utstrekning de ikke er fraveket i de enkelte bransjevilkår eller i forsikringsbeviset.

Særlige begrensninger i Chartis sin erstatningsplikt.

Chartis svarer ikke for tap eller skade, eller forverring av tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med:

- Forsettlig handling
- Selvforskyldt skade mot seg selv.
- Skade på besetningsmedlemmer på fly
- Streik/opprør/lockout
- Forsikringen dekker ikke reiser til, i eller via følgende land: Afghanistan, Cuba, Liberia og Sudan.
- Forsikringen dekker ikke dersom du er registrert av nasjonale eller internasjonale myndigheter, som terrorist eller mistenkt terrorist, medlem av en terroristorganisasjon, narkotikasmugler, eller driver med ulovelig handel med atom-, kjemisk- eller biologisk våpen.
- Reise til eller opphold i et land som Utenriksdepartementet har frarådet nordmenn å oppholde seg i.

Renter av erstatningsbeløp

Sikrede har krav på renter overensstemmende med reglene i § 8-4 eller § 18-4 i lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989, nr. 69 (FAL).

Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot Chartis, mister ethvert erstatningskrav mot Chartis etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse, og Chartis kan si opp enhver forsikringsavtale med sikrede, jf. FAL §§ 4-2, 4-3, 8-1 eller §§ 13-2, 13-3 og 18-1. jf. også pkt. 9 nedenfor.

Chartis er fri for ansvar hvis:

Sikrede ikke har meddelt kravet til Chartis innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner det. Jf. FAL 8-5 og 18-5.

Vinningsforbud

Forsikringen skal ikke føre til vinning, men skal bare erstatte det tap som virkelig er lidt innenfor rammen av forsikringsavtalen.

Forsikringssummen er intet bevis for tingens eller interessens verdi.

Valuta

Premiebeløp, forsikringssummer, erstatningsbeløp mv, som springer ut av forsikringsavtalen, regnes i norske kroner (NOK) dersom ikke annet fremgår av vilkår eller forsikringsbevis.

Oppsigelse i forsikringstiden

Selskapet kan si opp forsikringen:

- hvis det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, med 14 dagers varsel, jf FAL 4-3 eller 13-3
- hvis det foreligger svik i forbindelse med opplysninger om risikoen, med øyeblikkelig virkning, jf FAL 4-3 eller 13-3
- hvis det foreligger svik ved skadeoppgjøret, med en ukes varsel, jf FAL 8-1 eller 18-1
- etter inntruffet skade hvis sikrede har voldt skaden forsettlig, eller sikrede har forsømt å overholde en sikkerhetsforskrift, eller skadeforløpet viser stort avvik fra det normale eller det i løpet av de siste 12 måneder har vært minst 3 skader til sammen under denne og andre avtaler med selskapet jf FAL 3-7. Oppsigelsesfristen er 2 måneder, jf FAL 3-3 eller 12-4
- med 2 måneders frist der bruken av forsikringsgjenstanden eller sikredes virksomhet endres i forsikringstiden på en måte som innebærer at selskapet ikke ville ha overtatt forsikringen om det nye forholdet hadde foreligget ved forsikringstidens begynnelse, eller er av betydning for selskapets mulighet til å gjenforsikre, jf FAL 3-3 eller 12-4
- med 2 måneders frist ved gjentatte mislighold av premiebetalingen, jf FAL 3-3 eller 12-4

Sikrede kan si opp:

- skadeforsikring dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner, jf FAL 3-2, 2.ledd. Sikrede kan også si opp skadeforsikring for flytting til annet forsikringselskap med 1 måneds varsel. Varselet skal inneholde opplysninger om dato for flyttingen og til hvilket selskap forsikringen skal flyttes, jf. FAL 3-6, 2.ledd, 2.punktum. For at oppsigelsen skal komme inn under reglene om flytting, skal den nye forsikringen ha minst samme eller tilnærmet samme dekningsomfang.

- personforsikring når som helst med en måneds varsel. Dersom behovet faller bort eller ved andre særlige grunner, kan forsikringen sies opp umiddelbart, jf. FAL 12-3, 3.ledd

Bistand i klagesaker

Hvis du mener at Chartis har gjort feil ved behandlingen av din sak, uten at dette blir avklart gjennom den vanlige skadebehandlingen, kan du uten omkostninger for deg ta kontakt med:

Forsikringsklagekontoret
Postboks 53, Skøyen
0212 Oslo
Norge